

DÜNYA ÜÇÜN SÜLH, BARIŞ və DİALOQ MODELİ

“Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu global platformaya çevrilib”

Bu fikri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti **İlham Əliyev** Bakıda keçirilən IV Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun rəsmi açılış mərasimində söyləyib.

Mədəniyyətlərarası dialoq olmadan bütün dünyanın təhlükə ilə üzləşəcəyini qeyd edən dövlətimizin başçısı ölkəmizin tolerant-

lığı, dini dözümlülüyü ilə qürur duyduğunu bildirib: “Azərbaycanda bütün xalqların, dinlərin nümayəndələri dinc şəraitdə yaşayırlar. Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir. Azərbaycan xalqı hər zaman multikulturalizmi dəstəkləyib və ölkə hüduqlarından kənara yayıb”.

Prezident 2016-cı ilin Azərbaycanda “Multikulturalizm ili”, bu ilin isə “İslam həmrəyliyi ili” elan edildiyini xatırladıb, bunun həm də regionda anlaşmaya xidmət etdiyini vurğulayıb.

Ölkəmizdə baş tutan nüfuzlu beynəlxalq tədbir çərçivəsində dünyanın tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinin işgüzar görüşləri də reallaşib.

Azərbaycan Respublikasının 1-ci vitse-prezidenti xanım **Mehriban Əliyeva** YUNESKO-nun baş direktoru xanım İrina Bokova ilə görüşüb. Görüşdə İrina Bokovanın forumda iştirakından məmnunluq bildirilib, beynəlxalq tədbirin gündəliyinə salınan məsələlərin aktuallığı qeyd edilib. Söhbət zamanı YUNESKO ilə Azərbaycan arasında sıx əməkdaşlığın qurulduğu, uğurlu birgə layihələrin reallaşdırıldığı vurğulanıb, ölkəmizin təşkilatla əlaqələrinin daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən işlər müzakirə olunub.

Azərbaycan Respublikasının 1-ci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Dialoq Forumu çərçivəsində İSESKO-nun baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri ilə görüşüblər. İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva qurumun baş direktorunu yenidən Bakıda görməkdən şad olduğunu bildirib, Azərbaycanla təşkilat arasında səmərəli əməkdaşlığın qurulduğunu deyib.

İSESKO-nun baş direktoru **Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri** yenidən Bakıda olmağından məmnunluğunu ifadə edib, forumun gündəliyində olan məsələlərin qlobal əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) xoşməramlı səfiri **Leyla Əliyevanın** BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının (UNEP) icraçı direktorunun müavini İbrahim Thiau ilə görüşündə ətraf mühitin mühafizəsi və davamlı inkişaf məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, yerli və regional səviyyədə görülən işlər, irəli sürülən təşəbbüslər müzakirə edilib. Leyla Əliyeva İDEA-nın son 5 ildə əldə etdiyi nailiyyətləri, hazırda həyata keçirilən layihələri və gələcək planları haqqında BMT rəsmisinə məlumat verib.

IV Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialog Forumunun davam etdiyi panel sessiyalardakı müzakirələr də xüsusi maraq doğurub. "Daha yaxşı gələcəyin qurulması naminə turizmin transformativ gücündən istifadə: müştərək məsuliyyət" mövzusunda tədbirin moderatoru olan Dünya Turizm Təşkilatının baş katibi **Taleb Rifai** forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan dövlətinə təşəkkür edib.

Petra Milli İnəam Fondunun prezidenti şahzadə Dana Firas, Şri-Lankanın turizmin inkişafı və xristian dini işlər üzrə nazir müavini

Arundika Fernando, Kambocanın Turizm Nazirliyinin Beynəlxalq Əməkdaşlıq və ASEAN departamentinin direktoru **Thok Sokhom**, Bəhreynin Mədəniyyət və Əntiq Əşyalar İdarəsinin sədri və Dünya İrsi üzrə Ərəb Regional Mərkəzinin prezidenti **Şaika Mai Bint Mohammad əl-Xəlifə**, Belçika Xarici İşlər Nazirliyinin Flandriya departamentinin baş katibi Koen Verlaext, Turizm Vəsitiyələ Beynəlxalq Sülh İnstitutunun təsisçisi və prezidenti **Luis D Amor** öz təcrübələrindən danışib, sessiyanın hər kəsə maraq kəsb etdiyini bildiriblər.

Azərbaycanın mədəniyyət və turizm naziri **Əbülfəs Qarayev** ölkəmizin turizm potensialı və turizm siyasətindən danışib. Turizmdə Azərbaycanın rəqabət imkanlarının çox yüksək olduğunu deyən nazir vurğulayıb ki, Azərbaycan dövləti turizm sahəsinin inkişafını iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru üzrə prioritet istiqamət elan edib. Torpaqlarımızın 20 faizinin işğal altında olmasına baxmayaraq ölkəmizdə təhlükəsizlik tədbirləri

yüksək səviyyədə həyata keçirilir. Nazir əlavə edib ki, Azərbaycanda turizmin inkişafı üçün mükəmməl imkanlar mövcuddur və bu gün həmin imkanlardan kifayət qədər istifadə edilir. Əldə edilən nəticələr, ölkəmizə gələn turistlərin sayının ildən-ilə artması da onu göstərir ki, bu istiqamətdə dövlət və özəl sektorun apardığı birgə siyasət öz səmərəsini verir.

Dialog Forumunun üçüncü günündə təşkil olunan sessiyalardan biri də "Qütbləşmə dövründə inklüziv dialog" mövzusunda həsr edilib. Sessiyanın moderatoru, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının politoloqu xanım **Natali Qiyom** müzakirə olunan mövzunun aktuallığından danışib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi **Əli Həsənov** sessiyada çıxış edərək deyib ki, beynəlxalq münasibətlərin müasir inkişaf mərhələsi dünyanın geosiyasi mənzərəsini dəyişən mürəkkəb və ziddiyyətli proseslərlə müşayiət olunur. Çoxqütblü sistemin formalaşması meyilləri sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası münasibətlərin dərinləşməsinə mühüm təsir göstərən inklüziv dialogun əhəmiyyətini artırır. Təəssüf ki, hazırda onun mahiyyətini obyektiv şəkildə qiymətləndirə bilməyən yanaşmalar da var. Avropa ilə

Asiyanın kəsişdiyi geostrateji məkanda yerləşən Azərbaycan inklüziv dialoqun beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanan sivil birgəyaşayışın təmin edilməsində oynadığı rolu yüksək qiymətləndirərək bu istiqamətdə fəal siyasət həyata keçirir. Dünya dövlətləri ilə bərabərhüquqlu qarşılıqlı əməkdaşlıq möhkəmləndirilir, hər bir xalqın dini-etnik və mədəni özünəməxsusluğunun qorunub saxlanılması üçün mədəniyyətlərarası dialoqun yaratdığı əlverişli imkanlardan səmərəli şəkildə istifadə olunur.

Beynəlxalq tədbir zamanı Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi (İİTKM) və İslam Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (İSESKO) arasında Azərbaycanın "Rəqəmsal ticarət qovşağı" kimi tanınmasına dair anlaşma memorandumu imzalanıb.

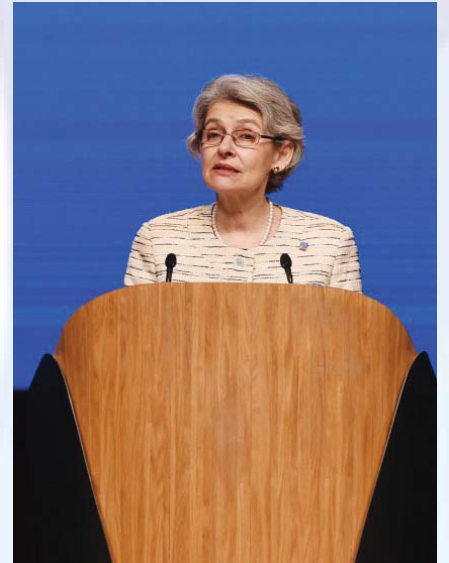
"Ərzaq təhlükəsizliyi və dayanıqlı cəmiyyət naminə mədəniyyətlərarası dialoq: davamlı inkişaf və sülhün təmin olunması üçün əsas elementlər" mövzusunda ikinci plenar sessiyada BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti **Leyla Əliyeva** iştirak və çıxış edib.

Böyük Britaniyanın Koventri Universitetinin İnəmə, Sülh və Sosial Əlaqələr Mərkəzinin icraçı direktoru, professor **Mayk Hardi** forumun əhəmiyyətindən danışib: "Forumun çox zəngin proqramı vardır. İki gün ərzində bizim müzakirə etdiyimiz məsələlər beynəlxalq əməkdaşlıq baxımından çox önəmli idi. Aparılan müzakirələr bizi yenidən bu məsələlərə qatılmağa vadar edir. Dialoq çox önəmlidir".

YUNESKO-nun baş direktoru **İrina Bokova** forumla bağlı fikirlərini bölüşüb. Bildirib ki, hər bir yekun yeni başlanğıclar üçün imkanlar yaradır: "Bakıdan yeni fikirlərlə, ideyalarla ayrılıq. Birinci forumdan ötən müddət ərzində görülən işlər artıq öz bəhrəsini verir.

Bu mənada ki, forumun coğrafiyası ötən müddət ərzində çox genişləniib. YUNESKO-nun hər iki tədbirinin təşkilinə Azərbaycan dövləti böyük dəstək verdi. Azərbaycanın 1-ci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva, həmçinin bir sıra ölkələrin birinci xanımları ilə görüşlərimiz oldu. Qadınların təhsili məsələsiylə bağlı müzakirələr apardıq. Biz hər zaman bu foruma öz töhfəmizi verməyə çalışacağıq".

BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı üzrə ali nümayəndəsi **Nassir Abdulaziz əl-Nasser** Azərbaycan Prezidentinə belə bir əhəmiyyətli forumun təşkilinə görə təşəkkür edib. Bildirib ki, mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoq məsələsi gətdikcə daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanla əməkdaşlığın daha da genişləncəyinə əminliyini bildirən əl-Nasser diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan hökuməti və BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı gələn il "Bakı prosesi"nin 10-cu ildönümünü qeyd edəcək və bu münasibətlə mükafatlar yüksək səviyyəli rəsmilərə təqdim olunacaq.

İSESKO-nun baş direktoru **Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri** forumun yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, 1-ci vitse-prezidentinə, Azərbaycan xalqına təşəkkür edib. O deyib: "Bu forum, əslində, bir başlanğıcdır. Biz İSESKO olaraq tərəfdaşlığı davam etdirməliyik. Forumda hər kəs fəal iştirak etdi".

Dünya Turizm Təşkilatının baş katibi Taleb Rifai Azərbaycan

prezident İlham Əliyev tərəfindən 2008-ci ildə mədəniyyətlər arasında dialoqun qurulması məqsədilə "Bakı prosesi" təşəbbüsü irəli sürülüb. Multikulturalizm və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliği Azərbaycanda dövlət siyasətinin prioritetlərindən biridir. Bu baxımdan "Bakı prosesi" və Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu dünyada sülh və əməkdaşlığın qorunmasına xidmət edir.

Qeyd olunub ki, forum beynəlxalq münasibətlər sistemində mədəniyyətlərarası dialoq və multikulturalizm kimi dəyərlərin təbliğində Azərbaycanın əhəmiyyətli rolunu bir daha təsdiqləyir. Nüfuzlu beynəlxalq qurumlar – YUNESKO, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı, Avropa Şurası və İSESKO foruma tərəfdaş olub. ♦

hökumətini təbrik edərək Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun artıq ənənəyə çevrildiyini vurğulayıb: "Biz düzgün vaxtda, düzgün məkanda lazımı mövzunu müzakirə etdik. Bu iş davam etdiriləcək və gələcək nəsillər üçün faydalı olacaq".

Bakıda "Mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı: insan təhlükəsizliyi, sülh və davamlı inkişaf üçün yeni imkanlar" mövzusunda təşkil olunan IV Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumuna mayın 6-da yekun vurulub.

İyunun 7-də "Fairmont" hotelində keçirilən mərasimdə isə forumun yekunlarını əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev çıxış edərək ölkəmizin beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə uğurla ev sahibliyi etdiyini vurğulayıb. Bildirib ki, Azərbaycan dövləti və şəxsən

